
دستورالعمل ملی سطح بندی حوادث و سوانح در نظام سلامت

هدف:

این دستورالعمل با هدف تعیین بزرگی و شدت حادثه و خسارات منتج از آن برای تصمیم‌گیری جهت تعیین سطح فعال‌سازی برنامه پاسخ ملی/استانی (NRP/EOP) و مراکز عملیات اضطراری مناسب طراحی شده است.

با استفاده از این شاخص‌ها، مراکز عملیات اضطراری از سطح محلی (شهرستان/ شبکه‌های خدمات جامع سلامت)، استانی (دانشگاهی) تا سطح ملی برای تصمیم‌گیری به منظور فعال‌سازی برنامه پاسخ اقدام خواهند نمود. مراکز عملیات اضطراری در کلیه سطوح بر اساس ساختار/چارچوب پاسخ ملی (NRS) برنامه پاسخ ملی (NRP) و برنامه پاسخ سریع را فعال نموده و بر مبنی آن اقدامات لازم توسط حوزه سلامت به منظور تامین پاسخ مناسب و در زمان مناسب اقدامات لازم را طبق قانون با استفاده از منابع لازم انجام می‌دهند.

لازمست دانشگاه‌های علوم پزشکی در سراسر کشور، برای هر سطح فعالیت مراکز عملیات اضطراری، مجموعه‌ای از شرح وظایف و خدمات مورد نیاز (برنامه پاسخ سریع) را بر اساس الگوی پیوست به دقت تدوین کرده، پس از آموزش تمرین نمایند.

NRS/NRP: National response structure/ Framework

سطوح تصمیم‌گیری برای فعال‌سازی برنامه پاسخ مراکز هدایت عملیات به حادثه در چهار سطح تقسیم گردید.

سطح هشدار	رنگ	سطح فعالیت
E ₀	سفید	پایش ^۱
E _۱	زرد (محلی/شهرستان/شبکه)	آماده باش ^۲
E _۲	نارنجی (استانی/دانشگاه)	فعال سازی نسبی ^۳
E _۳	قرمز (ملی)	فعال سازی کامل ^۴

^۱- Monitoring

^۲- Alert

^۳- Partial activation

^۴- Full activation

فرایند سطح بندی و فعال سازی برنامه پاسخ مراکز عملیات اضطراری (NRCC-EOC) حوادث و سوانح از سطح محلی (شهرستان / شبکه های خدمات جامع سلامت) تا ملی

در هر نوع از حوادث و سوانح، سطوح مختلفی از شدت وقوع حادثه قابل تعریف است که بر اساس اطلاعات حاصل از ارزیابی سریع، دقیق و مداوم با استفاده از ابزار ملی مخاطرات (تدوین ابزار ملی و سامانه و پایگاه ملی ثبت حوادث و سوانح لازمست) قابل استخراج و طبقه بندی بوده و بر اساس کفایت امکانات و منابع موجود و نیاز یا عدم نیاز به منابع خارج از محل حادثه یا سایر سازمان ها / دستگاه ها تقسیم بندی می شود.

بر اساس اطلاعات دریافتی از محل حادثه با استفاده از ابزار ارزیابی سریع و سامانه ثبت حوادث (طراحی ابزار و سامانه ملی مورد نیاز است) و بر اساس این شاخص ها چهار سطح فعال سازی مراکز عملیات اضطراری تعریف شده است. در کلیه سطوح نظارت، مشارکت و/یا مداخله سطح ملی مورد نیاز می باشد.

لازم به توضیح است که سطح بندی فعلی بر اساس ۵ شاخص که مبتنی بر تجارب ملی و مورد تایید مراجع علمی ملی و بین المللی هستند تدوین شده است. این پنج شاخص شامل تعداد کشته، تعداد مصدوم، گستره جغرافیایی بر حسب شهرستان و استان، برآورد خسارت اقتصادی و تعداد افراد نیازمند به امدادرسانی می باشد. لازم به توضیح است که در سطح ملی (E۳) در صورت تایید ۳ شاخص از ۵ شاخص، سطح ملی تایید می شود. در سطوح شهرستان/شبکه و استانی/دانشگاهی (E۱، E۲) در صورت تایید هر یک از شاخص های ۵ گانه بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی سریع، و در ادامه ارزیابی دقیق و مداوم سطح متناظر تایید و اعلام خواهد شد. لازم به توضیح است که بر اساس اطلاعات حاصله حداکثر هر ۶ ساعت تا ۷۲ ساعت اول، و هر روز تا هفته اول و هر هفته تا ماه اول لازمست سطح بندی انجام و اعلام گردد.

توصیه می شود در ۰ تا ۲ ساعت اول بعلت دقت پایین اطلاعات دریافتی سعی شود سطحی بالاتر برآورد گردد، تا خسارات احتمالی کاهش یافته، منابع مورد نیاز تامین گشته و پاسخ مناسبی ارائه گردد و در ادامه بر اساس دقت اطلاعات دریافتی تا ۶ ساعت اول سطح حادثه بطور واقعی تعیین و اعلام گردد.

سطح حادثه E۰ (سفید) :

در این سطح، حادثه و سانحه ای رخ نداده است و یا در صورت وقوع در محدوده جغرافیایی یک شهرستان بوده و تعداد کشته، تعداد مصدوم، برآورد خسارت اقتصادی و تعداد افراد نیازمند به امدادرسانی بسیار محدود بوده و در فرایند خدمات/ زندگی اجتماعی هیچ اختلالی ایجاد نکرده و مدیریت آن با منابع محلی امکان پذیر است. در این شرایط وقایع روزمره توسط مسئولین مراکز عملیات اضطراری در سطوح شهرستان، استان، و ملی، پایش، گزارش و ثبت می شود. در صورت مشاهده علایم هشدار دهنده وقوع، یا تغییر شرایط حادثه و یا رخداد حوادث بعدی (آبشاری)، لازم است ضمن ارزیابی دقیق و تعیین سطح حادثه، اطلاعات مربوط توسط مسئولین به سطح بالاتر اطلاع داده شود.

در این شرایط مرکز عملیات اضطراری ملی سلامت فعالیتهای معمول خود را انجام داده و اطلاعات بطور منظم از تمام مراکز عملیات اضطراری استانی/دانشگاهی دریافت، تایید و تحلیل نموده و گزارش های مورد نیاز تهیه شده و ضمن نمایش در مراکز هدایت عملیات بر اساس دستورالعمل اطلاع رسانی به مسئولین و دستگاه های ذی ربط اطلاع رسانی می شود. مراکز عملیات اضطراری استان ها /دانشگاهها هم از شهرستان ها/شبکه ها اطلاعات را دریافت و پس از تحلیل به نمایش می گذارند. هر مرکز هدایت عملیات در هر سطحی بطور منظم باید اطلاعات مربوط به حوادث بر اساس فرم اطلاع رسانی را دریافت و به **سطوح بالاتر** خود اطلاع رسانی کند. علاوه بر این، اطلاعات مربوط به **زیر ساخت ها، جمعیت شناختی و منابع و ظرفیت های منطقه** نیز لازمست توسط دانشگاه علوم پزشکی منطقه سالی یک بار بروز رسانی شده به مراکز هدایت عملیات استانی و ملی اطلاع رسانی شود.

کلیه اطلاعات مربوط به ظرفیت های موجود لازمست با استفاده از **ابزار ملی و بومی ظرفیت** تکمیل و پس از بارگذاری در سامانه ارزیابی خطر نسبت به بروز رسانی آن در صورت وقوع هر گونه تغییر اقدام شود. (طراحی و تدوین ابزار ملی و بومی ارزیابی ظرفیت مورد نیاز است).

سطح حادثه E۱ (زرد) در سطح شهرستان/ شبکه بهداشت و درمان:

E۱ محلی شهرستان
• تعداد کشته ها بیشتر از ۱۰ نفر و کمتر از ۱۰۰ نفر
• تعداد مصدومین بیشتر از ۱۰۰ نفر و کمتر از ۱۰۰۰ نفر
• تعداد افراد نیازمند به امداد رسانی (جمعیت متاثر مستقیم) بیشتر از ۱۰۰۰ نفر و کمتر از ۱۰۰۰۰ نفر
• خسارت اقتصادی: ۱۲ میلیارد تومان (ده میلیون دلار) تا ۱۲۰ میلیارد تومان (یکصد میلیون دلار)
• گستره جغرافیای در سطح: دهستان (تعداد) بخش (تعداد)، یک شهرستان

در این شرایط حادثه ای در محدوده جغرافیایی یک شهرستان اتفاق افتاده و تعداد کشته، مصدوم، برآورد خسارت اقتصادی و تعداد افراد نیازمند به امداد رسانی در حد منابع شهرستانی است. بعلت وقوع این حادثه، در فرایند خدمات/ زندگی اجتماعی مردم در سطح شهرستان اختلالی ایجاد کرده و مدیریت آن با منابع شهرستان امکان پذیر است.

در این سطح خدماتی مثل ارائه خدمات امداد و نجات، اسکان موقت، تامین خدمات سلامتی، ارزیابی خسارات و..... توسط اداره کل بحران شهرستان/ستاد شهرستان و در حوزه سلامت شبکه بهداشت و درمان باید هماهنگ و مدیریت شود.

در این سطح مرکز عملیات اضطراری شهرستان/شبکه کلیه مداخلات لازم در شرایط وقوع حوادث را با استفاده از منابع شهرستان متناسب با شرایط، مدیریت می کند. علاوه بر این مرکز عملیات اضطراری شهرستان/شبکه موظف است اطلاع رسانی لازم را به مراکز عملیات اضطراری استان/دانشگاه انجام دهد.

❖ در این سطح لازمست مراکز عملیات اضطراری شهرستان های/ شبکه های معین و استان/ دانشگاه حادثه را به دقت رصد کرده و در صورت تغییر شرایط حادثه یا وقوع حوادث بعدی آمادگی لازم را برای مداخله بر اساس ساختار/چارچوب ملی پاسخ NRF-NRS داشته باشند.

❖ بر اساس بند الف ماده ۱۱ قانون مدیریت بحران کشور به دنبال وقوع مخاطره یا حادثه در قلمرو یک شهرستان، فرماندار شهرستان ضمن اطلاع رسانی به استاندار، در صورت لزوم اعلام شرایط اضطراری می کند و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران را برعهده می گیرد. فرماندار در صورت رفع شرایط اضطراری، خاتمه آنرا اعلام می کند. در حوزه نظام سلامت نیز رییس شبکه ضمن اطلاع رسانی به مرکز عملیات اضطراری دانشگاه/ رییس دانشگاه و هماهنگ با ستاد شهرستان فرماندهی عملیات پاسخ سلامت را بعهده گرفته و هماهنگ با ستاد شهرستان و دانشگاه خاتمه عملیات اضطراری را در صورت رفع شرایط اضطراری در حوزه سلامت اعلام می کند.

سطح حادثه E2 نارنجی در سطح استان/دانشگاه:

سطح حادثه E2 استان
• تعداد کشته ها بیشتر از ۱۰۰ و کمتر از ۱۰۰۰ نفر
• تعداد مصدومین بیشتر از ۱۰۰۰ و کمتر از ۱۰۰۰۰ نفر
• تعداد افراد نیازمند به امداد رسانی (تعداد افراد متاثر) بیشتر از ۱۰۰۰۰ و کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر
• خسارت اقتصادی: ۱۲۰ میلیارد تومان (یکصد میلیون دلار) – ۱۲۰۰ میلیارد تومان (یک میلیارد دلار)
• گستره جغرافیای در سطح: بیشتر از یک شهرستان (تعداد)

در این سطح گستره جغرافیای، خسارت اقتصادی، میزان تلفات/ مصدومین، اختلال در خدمات اجتماعی خسارات وارد شده از وضعیت زرد بیشتر است و به ظرفیت بیشتر از شهرستان /شبکه محل حادثه برای پاسخ گویی نیاز است. در این شرایط لازم است تلاش شود تا شرایط پیش آمده در سطح استان/دانشگاه مدیریت شود.

حادثه قابل مدیریت با منابع استان/دانشگاه محل حادثه می باشد. **در وضعیت نارنجی بیش از ۱ شهرستان از حادثه متاثر شده است و در این شرایط، به منظور مدیریت حادثه حداقل نیاز به مداخله و تخصیص منابع استان/دانشگاه ضرورت دارد.**

- تعیین سطح حادثه استانی بر اساس قانون به پیشنهاد مرکز هدایت و کنترل عملیات استان و توسط استاندار (E2) اعلام می‌گردد. در حوزه سلامت هم سطح حادثه با هماهنگی ستاد استان توسط رییس دانشگاه استان اعلام می‌گردد.

در این سطح خدماتی مثل ارائه خدمات امداد و نجات، اسکان موقت، تامین خدمات سلامتی، ارزیابی خسارات و..... توسط ستاد مدیریت بحران استان با استفاده از ظرفیت موجود در استان و با کمک سایر استان های معین باید هماهنگ و مدیریت شود.

ستاد مدیریت بحران استان از طریق مرکز عملیات اضطراری استان کلیه مداخلات لازم در شرایط وقوع حوادث را با استفاده از منابع استان متناسب با شرایط، مدیریت می کند. علاوه بر این مرکز عملیات اضطراری استان موظف است اطلاع رسانی لازم را به مرکز عملیات اضطراری استان های معین و ملی انجام دهد.

در این شرایط لازمست اطلاع رسانی به طور مداوم به مراکز عملیات اضطراری استان های معین و ملی صورت می گیرد.

❖ در این سطح لازمست مراکز عملیات اضطراری استان های معین و ملی حادثه را به دقت رصد کرده و در صورت تغییر شرایط حادثه یا وقوع حوادث بعدی آمادگی لازم را برای مداخله بر اساس الگوی ملی پاسخ داشته باشند.

❖ بر اساس بند الف ماده ۱۱ قانون مدیریت بحران کشور در صورتی که فرماندار، میزان و شدت حادثه یا بحران را فراتر از ظرفیت پاسخ شهرستان محل وقوع حادثه تشخیص دهد، مراتب را به استاندار گزارش می دهد. استاندار در صورت تایید گزارش وی، ضمن اطلاع رسانی به رییس سازمان، فرماندهی عملیات پاسخ را بر عهده می گیرد. در حالت اخیر، استاندار در صورت رفع شرایط اضطراری، خاتمه آن را اعلام می کند. در صورتی که استاندار گزارش فرماندار را تایید نکند، فرماندار مسئولیت فرماندهی عملیات پاسخ به بحران و اعلام خاتمه شرایط اضطراری را بر عهده خواهد داشت. در صورت وقوع مخاطره یا حادثه در فراتر از قلمرو یک شهرستان، استاندار ضمن اطلاع رسانی به رییس سازمان، در صورت لزوم شرایط اضطراری اعلام می کند و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران را

بر عهده می گیرد و در صورت رفع شرایط اضطراری، خاتمه آن را اعلام می کند. در این شرایط رییس دانشگاه محل حادثه ضمن اطلاع رسانی به مرکز عملیات اضطراری ملی سلامت با هماهنگی ستاد استانی فرماندهی را بعهدہ گرفته و هماهنگ با ستاد استانی پس از رفع شرایط اضطراری خاتمه عملیات سلامت را اعلام می کند.

سطح حادثه E۳ قرمز در سطح ملی:

سطح حادثه E3 ملی
• تعداد کشته ها بیش از ۱۰۰۰ نفر
• تعداد مصدومین بیش از ۱۰۰۰۰ نفر
• تعداد افراد نیازمند به امداد رسانی (تعداد افراد متاثر) بیش از ۱۰۰۰۰۰ نفر
• خسارت اقتصادی: بیشتر از ۱۲۰۰ میلیارد تومان (یک میلیارد دلار)
• گستره جغرافیای در سطح: بیش از یک استان (تعداد)

در این سطح، حادثه، در گستره وسیعی رخ داده است تعدادی از استان ها مستقیما درگیر حادثه هستند. میزان خسارت، مصدومین، کشته شده ها و افراد نیازمند به خدمات امدادی بیشتر از توان یک استان بوده و نیاز به درخواست و ارسال کمک از استان های معین و سطح ملی وجود دارد. در این شرایط

میزان آسیب از وضعیت نارنجی بیشتر است و به ظرفیتی بیش از امکانات کامل استان برای پاسخ‌گویی نیاز است. با این وجود لازم است تلاش شود تا شرایط پیش آمده در سطح استان با مشارکت استان‌های معین و با هماهنگی و نظارت سطح ملی مدیریت شود.

دروضعیت قرمز بیش از ۱ استان از حادثه متاثر شده است و به منظور مدیریت حادثه حداقل نیاز به مداخله و تخصیص منابع ۲ استان یا بیشتر ضرورت دارد.

میزان آسیب قابل مدیریت با حمایت منابع در سطح ملی می باشد. در این سطح خدماتی مثل ارائه خدمات امداد و نجات، اسکان موقت، تامین خدمات سلامتی، ارزیابی خسارات و..... توسط سازمان مدیریت بحران کشور با کمک کلیه دستگاه‌ها/ سازمان‌ها هماهنگ و مدیریت میشود.

مرکز عملیات اضطراری ملی سلامت با هماهنگی ستاد ملی، لازمست شرایط را مدیریت کرده و مراکز عملیات اضطراری استان‌ها/دانشگاههای معین با هماهنگی مرکز عملیات اضطراری ملی همکاری لازم را با مرکز عملیات اضطراری استان/دانشگاهها‌های محل حادثه انجام خواهند داد. در این شرایط ضروریست بطور مداوم ارزیابی وضعیت صورت گرفته و به مرکز عملیات اضطراری ملی سلامت اطلاع رسانی بطور مداوم صورت گرفته و کلیه هماهنگی‌ها توسط مرکز عملیات اضطراری ملی سلامت با هماهنگی ستاد ملی صورت گیرد.

بر اساس بند الف ماده ۱۱ قانون مدیریت بحران کشور در صورتی که استاندار، شدت یا میزان حادثه یا بحران را فراتر از ظرفیت پاسخ استان محل وقوع حادثه تشخیص دهد، مراتب را به رئیس سازمان گزارش می دهد. رئیس سازمان در صورت تایید گزارش وی، مراتب را به وزیر کشور اطلاع می دهد. وزیر کشور در صورت تایید گزارش رئیس سازمان، ضمن اعلام شرایط اضطراری، فرماندهی عملیات پاسخ بحران را بر عهده می گیرد و پس از رفع شرایط اضطراری، خاتمه آن را اعلام می کند. در صورتی که وزیر کشور و رئیس سازمان، به ترتیب گزارش رئیس سازمان و استاندار را تایید نکنند، استاندار مسئولیت فرماندهی شرایط اضطراری و خاتمه آن را به عهده خواهد داشت. در حوزه سلامت نیز پس از تعیین سطح حادثه توسط ستاد ملی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فرماندهی عملیات پاسخ ملی سلامت را بعهده گرفته و در نهایت با تایید ستاد ملی پایان شرایط اضطراری را اعلام می کند.

❖ نکات قابل توجه:

تبصره ۱: لازم به یادآوری است که به منظور تعیین سطح حادثه در کلانشهر تهران بر اساس آیین نامه ابلاغی وزارت کشور در خصوص استان های معین تهران اقدام می شود.

تبصره ۲: حوادث در سطح E۱ و E۲ در سطح شهرستان/شبکه و استان/دانشگاه قابل سطح بندی بوده و لازمست برنامه های عملیاتی پاسخ و برنامه پاسخ سریع بر اساس الگوی ملی تا تعیین سطح نهایی توسط مرکز عملیات اضطراری ملی فعال گردد. تعیین و اعلام سطح بندی نهایی کلیه حوادث و سوانح در سطح ملی پس از دریافت اطلاعات از مراکز عملیات اضطراری استانی/دانشگاهی، توسط مرکز عملیات اضطراری (NECC) ملی صورت خواهد گرفت

تبصره ۳: لازم است سطح بندی در داخل هر استان بر اساس ارزیابی مرکز هدایت عملیات استان و مطابق با دستورالعمل ملی و بر اساس ظرفیت های استان صورت گیرد.

تبصره ۴: در هر سطحی از حادثه با تشخیص مدیر سطح بالاتر امکان مداخله سطوح بالاتر وجود دارد. به طور مثال در سطح E۱ در صورتیکه بنا بر تشخیص استاندار/رییس دانشگاه محل حادثه، ایشان می تواند از منابع استانی استفاده نموده و فرماندهی حادثه را شخصا بر اساس قانون بعهدہ گیرد. از طرف دیگر در صورتیکه رییس سازمان مدیریت بحران/وزیر کشور/رییس شورای عالی/وزیر بهداشت در سطح ملی تشخیص دهند که عملیات و منابع استانی کفایت لازم را ندارد مستقیما می تواند فرماندهی حادثه را بعهدہ گیرد.

تبصره ۵: بر اساس بند الف ماده ۱۱ قانون مدیریت بحران کشور در خصوص آن دسته از بحران های ملی که پاسخ به آنها نیاز به بسیج کلیه منابع و ظرفیت های سراسر کشور و احتمالا درخواست کمکهای بین المللی دارد، وزیر کشور شرایط را به رییس شورای عالی گزارش می دهد و رییس شورای عالی در صورت تایید گزارش وی، مستقیما فرماندهی عملیات پاسخ به بحران را بر عهده می گیرد. در این حالت، اعلام خاتمه شرایط اضطراری با رییس جمهور است.

تبصره ۶: اعلام شروع و خاتمه شرایط اضطراری و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران در شهر تهران بر عهده وزیر کشور می باشد.

تبصره ۷: در صورت وقوع حوادث ویژه (منظور حوادثی که علی رغم اینکه با شاخص های ابلاغی تناسب ندارد با نظر مدیران سطح بالاتر می تواند به علت اهمیت خاص آن سطحی بالاتر را ابلاغ نماید) مثل زلزله با بزرگی بیش از ۷ یا مواردی از این نوع تا تعیین تکلیف نهایی حادثه ملی فرض شده و فرماندهی آن بر اساس قانون وزیر کشور به عهده خواهند گرفت.

تبصره ۸: این سطح بندی در سطح ملی است. به این صورت که وضعیت E۱ به معنی وضعیت زرد ملی، نارنجی در سطح استان/دانشگاه و قرمز در سطح شهرستان/شبکه است. وضعیت نارنجی ملی به معنی وضعیت قرمز برای استان/دانشگاه و شهرستان /شبکه های تابعه است.

تبصره ۹: در صورتیکه حادثه/سانحه ای فقط مختص نظام سلامت باشد وزارت بهداشت می تواند بر اساس وظایف و منابع قانونی خود به منظور مدیریت حوادث مرتبط با سلامت، سطح بندی تخصصی خود را داشته و بر اساس آن مداخله نمایند. ولی در سطوح اعلام شده ملی کلیه دستگاه ها باید از سطح بندی ابلاغی سازمان مدیریت بحران تبعیت نمایند.

تبصره ۱۰: نظر به وسعت و حساسیت کلان شهر تهران به عنوان پایتخت، حوادث این شهر بر اساس الگوی سطح بندی استانی (E۲) تقسیم بندی شده و مدیریت آن بعهدہ شهردار کلان شهر تهران خواهد بود. حوادثی در سطح مناطق معادل E۱ محسوب شده و توسط شهردار منطقه مدیریت می گردد. حوادثی بزرگتر از سطح استانی (E۲) ملی (E۳) فرض شده و طبق قانون توسط وزیر کشور مدیریت می شود.

❖ تعاریف :

۱. ارتباط بین شاخص های مذکور در سطح شهرستان (E۱) و استان (E۲) "یا" می باشد به این معنی که در صورت وقوع هر یک از شاخص های پنج گانه، سطح متناظر تایید و اعلام خواهد شد. در سطح ملی (E۳) حداقل باید ۳ شاخص از ۵ شاخص تایید شود تا سطح حادثه بطور ملی تایید و برنامه پاسخ ملی فعال گردد.

۲. منظور از مصدومین افراد مجروح نیازمند به دریافت خدمات سلامتی (حفظ کننده حیات) در مراکز بهداشتی درمانی می باشند.

۳. منظور از امداد رسانی، خدمات مورد نیاز اولیه شامل : جستجو و نجات ، جابجایی / انتقال و اسکان اضطراری، تریاژ و تخلیه ، تامین و توزیع منابع و امکانات، تدفین، آواربرداری، اسکان موقت می باشند.
۴. در سطح استان بهتر است خسارات وارده به شریان های حیاتی و زیر ساخت ها، شامل خسارات در شبکه آب، برق، گاز، و خطوط و مسیر های مواصلاتی اصلی که منتج به اختلال در ارائه خدمات شود را نیز مورد نظر قرار گیرد.
۵. مقیاس بندی خسارات اقتصادی بر اساس برآورد کارشناس مربوطه از تامین خسارات (کارشناس ارزیابی حادثه با هماهنگی مرکز هدایت عملیات) صورت گیرد.
۶. محاسبه کلیه خسارات و دارایی ها به منظور برآورد ظرفیت ها و خسارات ناشی از حوادث و سوانح بر اساس ارزش رایج بین المللی صورت خواهد گرفت.
۷. در صورت اعلام وضعیت اضطراری و یا تعیین وضعیت توسط دستور سازمان/مقام مافوق، مرکز هدایت عملیات بدون در نظر گرفتن شاخص های فوق فعال خواهد شد.
۸. در ۲-۰ ساعت اول ارزیابی بیشتر به صورت دیداری (Visual) و تخمینی (Estimation) انجام می گیرد. لازم است به دنبال وقوع حوادث گزارش حاصل از ارزیابی سریع، دقیق و مداوم تا پایان ماه اول به مرکز هدایت عملیات سطح بالاتر ارسال گردد.

سامانه ثبت ملی حوادث بلافاصله پس از وقوع حادثه

زمان ارزیابی سریع؛ روز: مورخ:/...../۱۳ ساعت آغاز: ساعت پایان: شماره فرم:

۱. مشخصات مربوط به فرد (گروه) ارزیابی کننده				
نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	سمت / جایگاه	منبع اطلاعات	
۲. اطلاعات جغرافیایی محل حادثه / بلیه				
استان:	شهرستان:	شهر:	منطقه:	ناحیه:
منبع اطلاعات				
۳. اطلاعات مربوط به وضعیت اضطراری به وجود آمده				
۳-۱ نوع حادثه / بلیه:				
۳-۲ تاریخ رخداد حادثه / بلیه:				
۳-۳ زمان رخداد حادثه / بلیه: ☐ صبح ☐ عصر ☐ شب ساعت رخداد حادثه / بلیه:				
۳-۵ شدت و وسعت جغرافیایی حادثه / بلیه: ☐ کمتر از ۲۰٪ ☐ ۲۱-۴۰٪ ☐ ۴۱-۶۰٪ ☐ بیش از ۶۱٪				
۴. اطلاعات مربوط به تأثیرات حادثه				
۴-۱ تعداد کشته/ مفقود(تریاژ سیاه) : نفر				
۴-۲ تعداد افراد مصدوم نیاز به امداد رسانی فوری(تریاژ قرمز) : نفر				
۴-۳ تعداد افراد مصدوم تاخیر در اعزام (تریاژ زرد) : نفر				
۴-۴ تعداد افراد مصدوم نیاز به درمان سرپایی(تریاژ سبز) : نفر				
۴-۵ برآورد خسارت اقتصادی به دلار				

❖ نکات قابل توجه:

تبصره ۱: درصدهای ذکر شده به منظور برآورد تعداد کشته ، مصدوم و نیاز به امداد رسانی می باشد.

تبصره ۲: کلیه ارزیابی های سریع و مداوم لازم است بر مبنای ابزار استاندارد ارزیابی در حوادث و سوانح صورت گیرد.

تبصره ۳: ارزیابی های انجام شده بر اساس ابزارها تا ۲ ساعت اول بصورت دیداری و تخمینی می باشد ولی پس از آن لازمست سعی شود بطور دقیق ارزیابی و گزارش شود

E3	E2	E1	E0	سطح بندی حوادث
				شهرستان/شبکه
				استان/دانشگاه
				ملی

دستورالعمل فراخوانی ظرفیت در حوادث و سوانح

E3	E2	E1	E0	سطح بندی حوادث
فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز		شهرستان/شبکه
فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۵۰-۷۰ درصد در صورت نیاز		استان/دانشگاه
فراخوانی تا ۱۰۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۵۰-۷۰ درصد در صورت نیاز	فراخوانی تا ۳۰ درصد در صورت نیاز		ملی

اقدامات پاسخ ملی در حوادث و سوانح در سطح E3

برنامه پاسخ سریع مرکز هدایت عملیات ملی به حوادث و سوانح (ECC وزارت)

بازه زمانی	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E1	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E2	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E3
۲-۰ ساعت	- دریافت و تایید خبر - تعیین سطح حادثه - صدور هشدار و اعلام کد حادثه (دستورالعمل کدینگ تدوین گردد. آقای خالدي) - اطلاع رسانی به مدیر آنکال - دریافت گزارش اولیه ارزیابی سریع از EOC دانشگاه درگیر - دریافت گزارش ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت - اطمینان از فراخوان ظرفیت ها - دریافت مستندات و گزارش های مربوطه - رصد دائمی حادثه	- دریافت و تایید خبر - تعیین سطح حادثه با پیشنهاد مرکز هدایت عملیات بحران ملی و با تایید دبیر شورای سیاستگذاری سلامت در حوادث و بلايا - صدور هشدار و اعلام کد حادثه - اطلاع رسانی به مدیر آنکال - ارتباط با مسئولین قطب، ملی و سازمان های همکار - دریافت گزارش اولیه ارزیابی سریع از EOC دانشگاه قطب و دانشگاه درگیر - دریافت گزارش اقدامات انجام شده - ارزیابی کلی ظرفیت قطب درگیر - فعال کردن چارچوب پاسخ ملی و فراخوانی نمایندگان سازمان های همکار و پشتیبان - اطمینان از فراخوان تا ۷۰-۵۰ درصد نیروهای قطب درگیر در صورت نیاز - اطمینان از آماده باش ۲۵ درصد نیروهای ملی - اطمینان از اعزام تیم چند تخصصی از سوی دانشگاه قطب - ارزیابی ظرفیت قطب درگیر توسط EOC وزارت	- دریافت و تایید خبر - تعیین سطح حادثه با پیشنهاد دبیر شورای سیاستگذاری سلامت در حوادث و بلايا و تایید وزیر بهداشت - صدور هشدار و اعلام کد حادثه - اطلاع رسانی به مسئولین قطب، ملی و سازمان های همکار - دریافت گزارش اولیه ارزیابی سریع از EOC دانشگاه های قطب و دانشگاه درگیر - دریافت گزارش اولیه ارزیابی سریع از IRCC و سازمان های همکار - دریافت گزارش اقدامات انجام شده - ارزیابی کلی ظرفیت قطب درگیر - فعال کردن چارچوب پاسخ ملی (NRF) و فراخوانی نمایندگان سازمان های همکار و پشتیبان - اطمینان از فراخوان ۱۰۰ درصد نیرو های دانشگاه درگیر

۱۱. اطمینان از فراخوانی ۵۰ درصد نیروهای قطب درگیر ۱۲. اطمینان از فراخوان ۲۵ درصد نیروهای ملی ۱۳. اطمینان از اعزام تیم چند تخصصی از سوی دانشگاه قطب ۱۴. ارزیابی ظرفیت قطب درگیر توسط EOC وزارت ۱۵. اعلام آماده باش به سازمان های همکار و پشتیبان ۱۶. فراخوانی اعضای شورای سیاستگذاری سلامت در حوادث و سوانح ۱۷. ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت ۱۸. مستند سازی و تنظیم گزارش	۱۴. اعلام آماده باش به سازمان های همکار و پشتیبان ۱۵. ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت ۱۶. مستند سازی و تنظیم گزارش		
---	---	--	--

بازه زمانی	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E1	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E2	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E3
۱۲-۲ ساعت	- دریافت گزارش ارزیابی دوره ای - اطمینان از تشکیل جلسه اضطراری شورای سیاستگذاری مدیریت خطر حوادث و سوانح در محل EOC دانشگاه - اطمینان از اعزام نماینده تام الاختیار (افسر رابط) به استانداری در صورت درخواست - اطمینان از تدوین سیاستهای کلی پاسخ توسط شورای سیاستگذاری - اطمینان از فعال کردن دستورالعمل ملی حوادث اولویت دار - اطمینان از فراخوان تا ۱۰۰ درصد نیرو های دانشگاه درگیر در صورت نیاز بر اساس پروتکل ابلاغی وزارت - اطمینان از ارزیابی و نظارت ظرفیت منطقه آسیب دیده توسط EOC قطب	- دریافت گزارش ارزیابی دوره ای - اطمینان از تشکیل جلسه اضطراری شورای سیاستگذاری مدیریت خطر حوادث و سوانح در محل EOC دانشگاه قطب - اطمینان از اعزام نماینده تام الاختیار(افسر رابط) به استانداری در صورت درخواست - اطمینان از تدوین سیاستهای کلی پاسخ توسط شورای سیاستگذاری دانشگاه قطب - دریافت گزارش از کلیه برنامه های عملیاتی IAP - اطمینان از فراخوان تا ۱۰۰ درصد نیرو های دانشگاه درگیر و ۵۰-۷۰ درصد نیروهای دانشگاه های قطب در صورت نیاز بر اساس پروتکل ابلاغی وزارت - اطمینان از اعزام تیم چند تخصصی ارزیابی سریع از دانشگاه قطب با استفاده از ابزار ابلاغی وزارت بهداشت در صورت نیاز - اطمینان از فعال سازی کامل EOC و IMS دانشگاههای قطب مربوطه بر اساس چارچوب پاسخ ملی سلامت (NRF)	- دریافت گزارش ارزیابی دوره ای - تشکیل جلسه اضطراری شورای سیاستگذاری مدیریت خطر حوادث و سوانح در محل EOC وزارت - اعزام نماینده تام الاختیار در سازمانهای همکار در صورت درخواست - تدوین سیاستهای کلی پاسخ توسط شورای سیاستگذاری - همه‌پیکاری با DOC ها جهت اجرای سیاست های کلی پاسخ اضطراری - تدوین برنامه عملیاتی IAP - پیگیری اعزام تیم های ارزیابی خسارت PDNA و EMT/DMAT - اطمینان از فراخوان تا ۱۰۰ درصد ظرفیت دانشگاه درگیر و ۱۰۰ درصد ظرفیت دانشگاه های قطب و ۱۰۰ درصد ظرفیت ملی در صورت نیاز بر اساس پروتکل ابلاغی وزارت

۹. اطمینان از اعزام تیم های چند تخصصی ارزیابی سریع از قطب های درگیر با استفاده از ابزار ابلاغی وزارت بهداشت در صورت نیاز ۱۰. تشکیل جلسه توجیه عملیات پاسخ اضطراری فرماندهان واحدهای عملیاتی ۱۱. فعال سازی کامل EOC و IMS قطب های مربوطه بر اساس چارچوب پاسخ ملی سلامت (NRF) ۱۲. کمک به فرآیند تخلیه و توزیع مصدومان در سطح قطب های درگیر بر اساس اعلام نیاز ۱۳. توصیه تخلیه مراکز بهداشتی- درمانی در معرض خطر در صورت نیاز پس از دریافت گزارش ارزیابی سریع ۱۴. برقراری ارتباط با سطوح محلی، قطبی و ملی مدیریت بحران و نظام سلامت بطور موثر و چند لایه ۱۵. اطلاع رسانی عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS وزارت ۱۶. اطمینان از راه اندازی ICP/UCS بر اساس نیاز و برنامه قبلی از محل حادثه تا سطح وزارت	۹. نظارت بر فرایند تخلیه و توزیع مصدومان در سطح دانشگاه های درگیر و قطب و در صورت نیاز حمایت در سطح ملی ۱۰. اطمینان از تخلیه مراکز بهداشتی- درمانی در معرض خطر در صورت نیاز پس از دریافت گزارش ارزیابی سریع ۱۱. برقراری ارتباط دائم با سطوح قطبی و در صورت نیاز دانشگاهی بطور موثر و چند لایه ۱۲. تعیین اولویت های نیازمند اطلاع رسانی عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS وزارت ۱۳. اطلاع رسانی عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS وزارت ۱۴. اطمینان از راه اندازی ICP/UCS/AMP بر اساس نیاز و برنامه قبلی از محل حادثه تا ستاد دانشگاه قطب ۱۵. اطمینان از بررسی نیاز برپایی بیمارستان های سیار ۱۶. ارزیابی ظرفیت قطب درگیر توسط EOC وزارت ۱۷. اطمینان از اعلام آماده باش به سازمان های همکار و پشتیبان ۱۸. اطمینان از ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت ۱۹. مستندسازی و تنظیم و ارسال گزارش مقطعی	۸. اطمینان از اعزام تیم چند تخصصی ارزیابی سریع با استفاده از ابزار ابلاغی وزارت بهداشت در صورت نیاز ۹. اطمینان از فعال سازی کامل EOC و IMS دانشگاه مربوطه بر اساس چارچوب پاسخ ملی سلامت (NRF) ۱۰. اطمینان از تخلیه مراکز بهداشتی- درمانی در معرض خطر در صورت نیاز پس از دریافت گزارش ارزیابی سریع ۱۱. برقراری ارتباط دائم با سطوح قطبی و در صورت نیاز دانشگاهی بطور موثر و چند لایه ۱۲. اطلاع رسانی عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS دانشگاه ۱۳. اطمینان از راه اندازی ICP/UCS/AMP بر اساس نیاز و برنامه قبلی از محل حادثه تا ستاد دانشگاه ۱۴. اطمینان از بررسی نیاز برپایی بیمارستان سیار ۱۵. ارزیابی ظرفیت قطب درگیر توسط EOC وزارت ۱۶. اطمینان از اعلام آماده باش به سازمان های همکار و پشتیبان
---	--	---

۱۷. بررسی نیاز برپایی بیمارستان های صحرایی در قطب های درگیر ۱۸. اعلام نیازهای نظام سلامت به ستاد ملی مدیریت بحران کشور ۱۹. مستندسازی و تنظیم و ارسال گزارش مقطعی		۱۷. اطمینان از ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت ۱۸. مستند سازی و تنظیم و ارسال گزارش مقطعی	
اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E3	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E2	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E1	بازه زمانی
۱. دریافت گزارش ارزیابی دوره ای ۲. پیگیری مصوبات جلسه شورای سیاستگذاری مدیریت خطر حوادث و سوانح ۳. تامین ظرفیت های (تدارکات و منابع) موردنیاز بر اساس گزارشات ارزیابی و اعلام نیاز ارسال EOC قطب های درگیر و توزیع آن ۴. پیگیری دریافت گزارش اقدامات فراخوان ظرفیت ها، اعزام تیم های تخصصی، تخلیه مصدومان، تخلیه مراکز در معرض خطر، بیمارستان صحرایی ۵. اعلام نیازها به سازمانهای منطقه ای و بین المللی ۶. اعلام نیاز به ستاد ملی مدیریت بحران ملی و منطقه ای ۷. دریافت گزارش اقدامات سازمانهای همکار ملی و بین المللی	۱. دریافت گزارش ارزیابی دوره ای ۲. پیگیری تامین ظرفیت های (تدارکات و منابع) موردنیاز بر اساس گزارشات ارزیابی و اعلام نیاز ارسال EOC قطب ۳. پیگیری دریافت گزارش اقدامات فراخوان ظرفیت ها ، اعزام تیم های تخصصی، تخلیه مصدومان، تخلیه مراکز در معرض خطر، بیمارستان صحرایی و... دانشگاه ها و قطب درگیر ۴. اطلاع رسانی مستمر عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS وزارت ۵. پیگیری روند درمان مصدومان حادثه از دانشگاه ها و قطب درگیر از طریق MCMC (ردیابی بیماران) ۶. پیگیری نیازها و اقدامات بهداشتی مناطق درگیر حادثه ۷. اطمینان از برقراری خط ارتباطی مستمر بین EOC دانشگاه های درگیر و قطب با EOC وزارت	۱. دریافت گزارش ارزیابی دوره ای ۲. اطمینان از تشکیل جلسه اضطراری شورای سیاستگذاری مدیریت خطر حوادث و سوانح در محل EOC دانشگاه ۳. اطمینان از اعزام نماینده تام الاختیار (افسر رابط) به استانداری در صورت درخواست ۴. اطمینان از تدوین سیاستهای کلی پاسخ توسط شورای سیاستگذاری دانشگاه ۵. اطمینان از فعال کردن دستورالعمل ملی حوادث اولویت دار ۶. اطمینان از فراخوان تا ۱۰۰ درصد نیرو های دانشگاه درگیر در صورت نیاز بر اساس پروتکل ابلاغی وزارت ۷. اطمینان از ارزیابی و نظارت مستمر ظرفیت منطقه آسیب دیده توسط EOC قطب	بیش از ۱۲ ساعت

	۸. اطمینان از اعزام تیم چند تخصصی ارزیابی سریع با استفاده از ابزار ابلاغی وزارت بهداشت در صورت نیاز ۹. برقراری ارتباط دائم با سطوح قطبی و در صورت نیاز دانشگاهی بطور موثر و چند لایه ۱۰. اطلاع رسانی عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS دانشگاه ۱۱. ارزیابی مستمر ظرفیت قطب درگیر توسط EOC وزارت ۱۲. اطمینان از ارزیابی فرایند بازگشت به حالت عادی و پایان شرایط اضطراری توسط کارشناس مربوطه در EOC وزارت ۱۳. مستند سازی و تنظیم و ارسال گزارش مقطعی	۸. ارزیابی مداوم ظرفیت در سطح دانشگاهی قطب ملی ۹. ارزیابی مداوم سطح حادثه ۱۰. مستند سازی، تنظیم و ارسال گزارش نهایی	۸. اطلاع رسانی مستمر عمومی توسط ارشد اطلاع رسانی (سخنگو) در IMS وزارت ۹. پیگیری روند درمان مصدومان حادثه از دانشگاه ها و قطب های درگیر از طریق MCMC (ردیابی بیماران) ۱۰. پیگیری نیازها و اقدامات بهداشتی مناطق درگیر حادثه ۱۱. برقرار خط ارتباطی مستمر بین EOC دانشگاه ها و قطب های درگیر با EOC وزارت و مرکز هدایت عملیات ستاد ملی IRCC ۱۲. مستند سازی، تنظیم و ارسال گزارش نهایی
بازه زمانی بازگشت به شرایط عادی	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E1 ۱. اعلام بازگشت به شرایط عادی توسط EOC وزارت بر مبنای گزارش دریافتی از EOC دانشگاه درگیر	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E2 ۱. اعلام بازگشت به شرایط عادی با هماهنگی رئیس سازمان اورژانس کشور بر مبنای گزارش دریافتی از EOC قطب درگیر	اقدامات پاسخ EOC در وضعیت E3 ۱. تدوین برنامه بازبانی ۲. غیرفعال سازی EOC ۳. اعلام بازگشت به شرایط عادی با هماهنگی وزیر بهداشت بر مبنای گزارش دریافتی از EOC قطب های درگیر

ICS = Incident Command System

IMS = Incident Management System

UCS = Unify Command System

EOC = Emergency Operation Center

NRF=National Response Framework

NECC=National Emergency Coordination Center

NRP=National Response Plan